

Vej at komme til en Forstaaelse, saaledes at man kan undgaa, hvad der nu fra enkelte Sider har været betragtet som mindre heldigt, og jeg tillader mig altsaa denne Hensigtstilling til det kommende Udvalg og den ærede Minister. Der er et andet Punkt, hvorom jeg ogsaa gerne vilde gøre en Hensigtstilling med det samme; det har, saa vidt jeg ved, ikke været nævnt i Diskussionen. Har det været nævnt, er det undgaaet min Opmærksomhed, men det er et Forhold, som ikke er fremmed for det høje Ting, der vil lende det fra tidligere Behandlinger af denne Sag. Ved Bestemmelserne i § 12 om Lønningerne er der ogsaa foreslaaet en Forhøjelse af Kirkesangerlønnen, hvad der jo vist er meget naturligt og berettiget. Jeg vilde gerne fremsætte den Tanke, om man ikke, hvor Forholdene tillade det, kunde lade denne Kirkesangertjeneste udføre paa en saadan Maade, at det blev en frivillig Sag for vedkommende Lærer, om han vil have den eller ikke have den. Jeg tror ikke, at det vilde have saa store Vanffeligheder at finde dertil egnede Folk, som kunde lede Kirkesangeren; maaste lige saa godt som enkelte af dem, der have Karakteren for Sang og have Eksamen, der berettiger dem til at lede den. Jeg tror, at der vilde være meget vundet ved en saadan Ordning, navnlig for Lærerne selv. Den Lærer, der skal arbejde 6 Timer daglig i 6 Dage om Ugen i Skolen, kunde godt have Brug for at have den syvende fri og have den fuldt til sin egen Raadighed. Han kunde ikke alene have Lust til at hvile og ikke at deltage i det Arbejde, der er forbundet med at være Kirkesanger, men jeg kunde ogsaa tænke mig, at han trængte til at komme ud og blive befrugtet den syvende Dag, eller at han, der ifølge sin Stilling som Kirkesanger er henført til stadig at høre den samme Præst, som han maaste slet ikke føler sig opbygget af, kunde ønske at have sin Fritid til at søge en anden Præst, som han søgte, at han kunde finde nogen Opbyggelse ved. Der vilde i hvert Tilfælde ikke ske nogen stor Skade, om det blev en frivillig Sag, hvorvidt Læreren vilde være Kirkesanger eller ikke. Jeg vil altsaa bede det kommende Udvalg om at tage denne Hensigtstilling under Overvejelse, ligesom jeg vilde sætte megen Pris paa at høre den ærede Ministers Stilling lige over for en

saadan Tanke. Der var et æret Medlem, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), der havde Ordet den første Dag, som ved sin Omtale af det foreliggende Forslag kom til at strejfe ind paa, jeg vil ikke sige nationaløkonomiske Grundtæninger, men i hvert Tilfælde paa Overvejelser, om dette Forslag dog ikke gik Statskassen lovlig nær. Det er jo ikke noget nyt for os ældre Medlemmer af dette Ting at høre det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds tage sig af Statskassen og have ømme Fingre, naar man vil til Statskassen og da navnlig, naar det er til Formaal, som han ikke mener ere saa berettigede, som vi andre mene. Jeg beklager det meget. Jeg for mit personlige Vedkommende sætter naturligvis Pris paa at rette mig saa meget, som det er foreneligt med min Overbevisning, efter Nationaløkonomerne i saadanne nationaløkonomiske Spørgsmaal, men jeg har Betænkelighed ved at gøre det her over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds. Jeg har lagt Mærke til gennem min Rigsdagsvirksomhed, at det ærede Medlem ikke er saa om over Statskassen, naar Talen er om Lønninger til de lærde Skoler eller Universitetet. Selvsjælgelig, det ere vi andre heller ikke; men vi ville, at der skal være Lighed. Med samme Maal, som man maaler ud til andre, skal man igen tilmaales. Det forekommer mig, at dette Spørgsmaal her om Almuefolevæsenet er et Spørgsmaal, der har en saa vidtrækkende Betydning over for det hele Samfund, at det fortjener at ordnes og støttes paa en saadan Maade, at man ikke opsætter at gøre noget godt, fordi man ikke har Midler dertil. Jeg vilde derfor have sat megen Pris paa, om det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds ikke vilde have haft slet saa ømme Fingre over for dette Forhold, men det ere vi jo vant til over for Spørgsmaal, der ikke vedrøre de af mig nævnte eller Embedslønninger eller Kjøbenhavn, saa har det ærede Medlem ikke samme Syn paa Statskassen. Naar det ærede Medlem mente, at det var berettiget, at de velstaaende Gaardmænd betalte Skolepenge for deres Børns Undervisning, vil jeg indrømme, at efter min Opfattelse er dette berettiget. Jeg tillod mig at afbryde det ærede Medlem med, at de betalte til Skolevæsenet gennem Statterne,